

panostaja

Q4 TILINPÄÄTÖS 13.12.2019

ELOKUU 2019–LOKAKUU 2019

PANOSTAJA OYJ:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

Aktiivisia toimia kannattavuuden kehittämiseksi - kuluvaraukset painoivat tulosta.

1.8.2019–31.10.2019 (3 kk)

- Liikevaihto kasvoi kolmessa kahdeksasta sijoituskohteesta. Kokonaisuutena konsernin liikevaihto heikkeni 6 % ja oli 49,7 milj. euroa (52,8 milj. euroa).
- Liikevoitto parani neljässä kahdeksasta sijoituskohteesta. Koko konsernin liikevoitto parani vertailukaudesta ollen 1,5 milj. euroa (-0,1 milj. euroa). Vertailukauden tulokseen sisältyy Helakeskus-segmentin konsernin liikearvon arvonalentumistappio 3,0 milj. euroa.
- Granon katsauskauden liikevaihto heikkeni 7 % edellisvuoden vertailukaudesta. Liikevoitto oli 1,8 milj. euroa (2,6 milj. euroa). Tulokseen sisältyy 1,0 milj. euron YT-kuluvaraus.
- Katsauskauden lopussa Selog Group ja Tilatukku yhdistyivät.
- Tulos/osake (laimentamaton) oli -0,5 senttiä (-5,1 senttiä).
- Panostajan jakoi syyskuussa lisäosinkoa 1,6 milj. euroa (0,03 euroa osakkeelta).

1.11.2018–31.10.2019 (12 kk)

- Liikevaihto kasvoi kolmessa kahdeksasta sijoituskohteessa. Kokonaisuutena konsernin liikevaihto kasvoi 3 % ja oli 190,2 milj. euroa (185,2 milj. euroa).
- Liikevoitto parani neljässä kahdeksasta sijoituskohteessa ja koko konsernin liikevoitto heikkeni 4,1 milj. eurosta 3,6 milj. euroon.
- Tilikaudella Panostaja myi KL-Varaosat Oy Kaha Ab:lle. Kaupasta kirjattiin 2,7 milj. euron myyntivoitto ennen veroja.
- Tilikaudella Panostaja hankki vähemmistöomistuksen Gugguu Oy:stä sekä luopui Ecosir Groupin omistuksesta.
- Tulos/osake (laimentamaton) oli 3,1 senttiä (46,2 senttiä).

Voitonjakoehdotus: Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että päättäneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,05 euroa osakkeelta.

Toimitusjohtaja Tapio Tommila:

"Katsauskaudella Panostajan sijoituskohteiden yhteenlaskettu liikevaihto laski 6 prosenttia vertailukaudesta. Laskun taustalla olivat pääasiassa Granon, Carrotin ja Selogin liikevaihtojen lasku. Granon liikevaihto laski 7 prosenttia johtuen perinteisen arkipainamisen laskusta sekä suurkuvatuotteiden ja valomainosten vertailukautta alhaisemmasta volyymistä. Selogin liikevaihtoon vaikutti merkittävästi kiristynyt kilpailu ja Carrotilla tilikauden aikana tehdyt muutokset. Katsauskauden kovimman kasvun puolestaan teki CoreHW kasvattamalla liikevaihtoaan yli 50 prosenttia vertailukauteen nähden.

Panostajan katsauskauden liikevoitto oli 1,5 milj. euroa parantuen 1,6 milj. euroa vertailukaudesta. Vertailukauden tulosta painoi Helakeskuksen liikearvosta kirjattu 3,0 milj. euron arvonalentuminen. Katsauskauden liikevoittoa puolestaan rasittaa Granon yhteistoimintaneuvotteluiden kustannusten kuluvaraus 1,0 milj. euroa sekä Selogin yritysjärjestelyyn liittyvä 0,3 milj. euron kuluvaraus. CoreHW:n katsauskauden vahva liikevaihdon kasvu heijastui yhtiön liikevoittoon, joka kasvoi 0,3 milj. euroon edellisvuoden 0,0 milj. euron tasolta.

Grano sai katsauskaudella päätökseen yhteistoimintaneuvottelut konsernin kilpailukyvyn parantamisesta ja toimintojen tehostamisesta johtuvista uudelleenjärjestelyistä. Neuvotteluiden tuloksena henkilöstön määrä Grano-konsernin eri toimipisteissä vähenee noin 100 henkilöllä ja tehostamisella tavoitellaan noin neljän ja puolen miljoonan euron vuosittaisia kustannussäästöjä, joista tilikaudella 2020 arvioidaan toteutuvan yli puolet.

Aivan tilikauden lopussa Selog Group ja pääkaupunkiseudulla toimiva Tilatukku yhdistyivät, kun Tilatukku siirtyi Selog Groupin omistukseen. Uskomme tämän yhdistymisen vahvistavan merkittävästi Selog Groupin asemaa markkinoilla ja tukevan yhtiön kannattavuuskehitystä jatkossa. Carrotin liikevaihto jäi katsauskaudella tavoitellusta tasosta, mutta yhtiö on kuitenkin voinut keskittyä uudella organisaatiolla toimintansa kehittämiseen ja kasvun pohjan rakentamiseen. Tulemme edelleen seuraamaan Selogin ja Carrotin liikevaihdon kehitystä tavoitellun suunnan varmistamiseksi.

Katsauskaudella Panostaja jakoi ylimääräisen osingon 0,03 euroa osakkeelta. Olemme viimeisen kahden vuoden aikana tehneet sekä onnistuneita irtautumisia, että hankkineet useita uusia sijoituskohteita. Panostajan taloudellinen asema, voitonjakopolitiikka sekä sijoitustoiminnan toteutuneet tulokset ja näkymät antoivat hyvän perustan ylimääräiselle osingolle.

Yrityskaupamarkkinassa uusien kohteiden tarjonta on edelleen jatkunut aktiivisena. Markkinoilla on kuitenkin paljon sijoitettavaa pääomaa ja kilpailu hyvistä sijoituskohteista on kovaa. Osin myös myyjien hintaodotukset ovat nousseet yrityskauppojen toteuttamisen esteeksi. Jatkamme aktiivisesti kiinnostavien uusien sijoitusmahdollisuuksien kartoittamista, mutta tulemme edelleen säilyttämään maltin yritysostokohteiden arvioinnissa."

Sijoituskohteet 3 kuukautta

Grano

Grano on Suomen johtava sisältö- ja markkinointipalveluyhtiö

Granon katsauskauden liikevaihto oli 33,3 milj. euroa, missä on 7 % pudotusta vertailukauteen nähden (35,7 milj. euroa). Granon neljännen neljänneksen liikevoitto oli 1,8 milj. euroa, missä heikennystä vertailukauteen on 0,8 milj. euroa (2,6 milj. euroa). Katsauskauden tulokseen sisältyy 1,0 milj. euron kuluvaraus yhteistoimintaneuvotteluun liittyvistä kuluista.

Kysyntätilanne säilyi katsauskaudella tyydyttävänä. Talouden epävarmuus vaikuttaa asiakkaiden markkinointipanostuksiin. Tuotealuekohtainen kehitys jatkui alkuvuoden linjoilla: perinteisen arkkipainamisen volyymi jatkoi laskuaan, myöskään suurkuvatuotteissa ja valomainosliiketoiminnassa volyymit eivät olleet vertailukauden tasolla. Rakentamisen palveluissa sähköisen SokoPro-aineistopankin myynti kasvoi edelleen. Pakkaus- ja etikettiliiketoiminta kasvoi, myös markkinointilogistiikan palveluiden kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla.

Katsauskauden tulos heikkeni vertailukaudesta. Tulosta heikensi vertailukaudesta laskenut liikevaihto. Toisaalta katsauskauden kiinteät kustannukset olivat kokonaisuutena selkeästi alle vertailukauden tason, mikä paransi kannattavuutta. Katsauskauden tulokseen sisältyy myös 1,0 milj. euron suuruinen varaus yhteistoimintaneuvotteluihin liittyvistä kustannuksista.

Katsauskaudella yhtiössä aloitettiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden kohteena oli kaikki Grano Oy:n toiminnot ja osa emoyhtiö Grano Group Oy:n toiminnoista. Neuvottelut saatiin päätökseen lokakuussa, ja niiden tuloksena henkilöstön määrä konsernin eri toimipisteissä vähenee arviolta noin 100 henkilöllä. Täysi vaikutus koko tilikauden kannattavuustasoon tavoiteltavilla säästöillä on ensimmäisen kerran tilikaudella 2021.

Pekka Mettälä aloitti Granon uutena toimitusjohtajana 18.9.2019.

M€	3 kk	3 kk	12 kk	12 kk
	8/19-10/19	8/18-10/18	11/18-10/19	11/17-10/18
Liikevaihto, milj. euroa	33,3	35,7	129,7	136,6
Liikevoitto, milj. euroa	1,8	2,6	4,1	8,4
Korolliset nettovelat	50,9	59,1	50,9	59,1
Panostajan omistusosuus	54,8 %			

Selog

Selog on Suomen suurin sisäkattomateriaalien tukkuliike

Selogin katsauskauden liikevaihto oli 1,9 milj. euroa, jossa pudotusta vertailukauden tasosta oli 0,7 milj. euroa (2,6 milj. euroa). Katsauskauden liikevoitto painui -0,2 milj. euroa tappiolliseksi (0,4 milj. euroa), aivan vuoden lopussa toteutuneeseen yritysjärjestelyyn liittyvien 0,3 milj. euron suurusten kertaluontoisten varausten takia.

Kiristynyt kilpailu laski edelleen katsauskaudella yhtiön liikevaihtoa. Markkinakysyntä säilyi kuitenkin tyydyttävällä tasolla. Tilikauden merkittävin tapahtuma oli aivan tilikauden lopulla tapahtunut yrityskauppa, jossa Selog Group ja pääkaupunkiseudulla toimiva sisärakennetukku Tilatukku yhdistyivät. Tilatukku siirtyi Selog Groupin omistukseen ja Tilatukun entisistä omistajista tuli Selog Groupin omistajia 40 % osuudella. Samalla Selogin toimitusjohtaja Reijo Siekkinen jätti tehtävänsä. Uutena toimitusjohtajana aloitti Tilatukun toinen perustajaosakas, toimitusjohtaja Tomi Pirinen.

Yhtiö on katsauskauden päättymisen jälkeen vaihtanut nimeään ja toimii jatkossa Tilatukku-nimellä.

M€	3 kk	3 kk	12 kk	12 kk
	8/19-10/19	8/18-10/18	11/18-10/19	11/17-10/18
Liikevaihto, milj. euroa	1,9	2,6	7,3	9,4
Liikevoitto, milj. euroa	-0,2	0,4	-0,2	0,8
Korolliset nettovelat	0,8	0,9	0,8	0,9
Panostajan omistusosuus	60,0 %			

Helakeskus

Helakeskus on kalustehelojen keskeinen tukkukauppa Suomessa

Helakeskuksen katsauskauden liikevaihto oli 2,1 milj. euroa ollen vertailukauden tasolla. Operatiivinen liikevoitto parani hiukan vertailukauden tasosta ja oli 0,2 milj. euroa. Raportoituun vertailukauden -2,9 milj. euron liikevoittoon sisältyy 3,0 milj. euron suuruinen konserniliikearvon arvonalentumistappio.

Markkinoiden kysyntätilanne oli tyydyttävä tasolla, alueelliset vaihtelut ovat kuitenkin suuria. Yleisesti ottaen uudiskohteet ovat vähentyneet saneerauskohteiden pysyessä kohtuullisella tasolla. Kuluttajakauppa on hiljentynyt asiakkaiden siirtäessä lisääntyvässä määrin keittiöostostensa ajankohtaa. Kilpailutilanne jatkui kireänä etenkin projektikaupassa.

M€	3 kk	3 kk	12 kk	12 kk
	8/19-10/19	8/18-10/18	11/18-10/19	11/17-10/18

Liikevaihto, milj. euroa	2,1	2,1	8,0	8,2
Liikevoitto, milj. euroa	0,2	-2,9	0,5	-2,7
Korolliset nettovelat	4,7	4,9	4,7	4,9
Panostajan omistussuus	100,0 %			

Hygga

Hygga tarjoaa hammashoitoa ja terveydenhoidon toimintaohjausta uudella toimintakonseptilla

Hygga katsauskauden liikevaihto 1,1 milj. euroa oli 0,2 milj. euroa alle vertailukauden tason (1,3 milj. euroa). Liikevoitto heikkeni vastaavasti vertailukauden 0,0 milj. eurosta -0,1 milj. euroon.

Klinikkaliiketoiminnan osalta on liikevaihdon kehitys jatkunut heikkona. Klinikalla aiemmin toteutetut sopeuttamistoimet paransivat yksikön kannattavuutta, mutta vaikuttivat negatiivisesti liikevaihtoon. Markkinanäkymissä ei ole odotettavissa lyhyellä aikavälillä oleellisia muutoksia. Uusiasiakashankintaa on aktivoitu mm. kuukausimaksullisella Hymy-sopimuksella, jossa ideana on ohjata suun terveyden hoitoa ennaltaehkäisevään suuntaan. Kampin klinikalla on myös merkittävä rooli lisenssiliiketoiminnan tukemisessa, sen toimiessa asiakkaille mallina Hygga toiminnanohjausmallin mukaan toimivasta klinikasta.

Lisenssiliiketoiminnassa katsauskaudella toteutettiin kansainvälisen liiketoiminnan mahdollisuuksien kartoituksia mm. toteuttamalla markkinaselvityksiä useassa maassa. Samoin aloitettiin jakeluyhteistyö Hollannissa Straight Dentalin kanssa. Ruotsissa kiinnostus Hygga ratkaisuja kohtaan on kasvanut ja neuvotteluja uusien tahojen kanssa on käynnissä. Julkisen puolen asiakkuuksissa päätöksentekoprosessit ovat kuitenkin pitkiä. Kotimaan markkinoilla yhtiö on neuvotellut uudesta yleisterveydenhuollon pilottiasiakkuudesta, mikä on alkamassa vuoden 2020 alusta. Yleisesti kilpailu on suunterveydenhuollossa edelleen kireää, mikä painaa hintatasoja alaspäin. Toisaalta myös asiakaskunnan paineet toteuttaa kustannustehokkaita ratkaisuja ovat edelleen kasvaneet ja sen uskotaan heijastuvan positiivisesti yhtiön ratkaisujen kysyntään.

M€	3 kk 8/19-10/19	3 kk 8/18-10/18	12 kk 11/18-10/19	12 kk 11/17-10/18
Liikevaihto, milj. euroa	1,1	1,3	4,7	5,4
Liikevoitto, milj. euroa	-0,1	0,0	-0,2	-0,2
Korolliset nettovelat	6,4	6,1	6,4	6,1
Panostajan omistussuus	79,8 %			

Heatmasters

Heatmasters tarjoaa metallien lämpökäsittelypalveluita ja -teknologiaa

Heatmastersin katsauskauden liikevaihto 1,5 milj. euroa oli 0,2 milj. euroa vertailukautta korkeampi (1,3 milj. euroa). Liikevaihdon kasvun myötä myös liikevoitto parani vertailukauden 0,2 milj. eurosta 0,3 milj. euroon.

Katsauskaudella kysyntä palveluliiketoiminnassa oli odotettua hiljaisemmän kolmannen neljänneksen jälkeen Suomessa korkealla tasolla. Myös Puolassa kysyntä oli tyydyttävällä tasolla. Suomessa monella asiakkaalla alkoi jo Nesteen Kilpilahden jalostamon kevään 2020 suurseisokin esivalmistetuotanto. Myös laiteliiketoiminnassa kysyntä oli vahvaa, katsauskaudella yhtiö mm. toimitti laitteita ja uuneja Saudi-Arabiaan sekä Etelä-Koreaan.

Lyhyen aikavälin markkinanäkymä jatkuu hyvänä. Yhtiössä on jo avattu sekä aukeamassa uusia kansainvälisiä asiakkuuksia ja yhteistyömahdollisuuksia sekä laite- että palvelupuolella. Nesteen Kilpilahden jalostamon 2020 suurseisokin esivalmistelut jatkuvat talven yli, varsinaisen seisokin ajoittuessa loppukevääseen.

M€	3 kk	3 kk	12 kk	12 kk
	8/19-10/19	8/18-10/18	11/18-10/19	11/17-10/18
Liikevaihto, milj. euroa	1,5	1,3	4,2	4,8
Liikevoitto, milj. euroa	0,3	0,2	0,2	0,2
Korolliset nettovelat	0,2	0,4	0,2	0,4
Panostajan omistusosuus	80,0 %			

CoreHW

CoreHW tarjoaa korkean lisäarvon RF IC -suunnittelupalveluita

CoreHW:n liikevaihto oli katsauskaudella 1,9 milj. euroa, jossa kasvua yli 50% vertailukauteen nähden (1,1 milj. euroa). Kasvaneen liikevaihdon myötä myös neljänneksen liikevoitto oli vahva ollen 0,3 milj. euroa (0,0 milj. euroa).

Kysyntä yhtiön palveluille on säilynyt korkealla tasolla. Lyhyen aikavälin markkinanäkymä on edelleen erittäin hyvä, myös tilauskanta uudelle tilikaudelle on vahva ja monipuolinen. Yhtiö on myös onnistunut rekrytoimaan uutta henkilöstöä, vaikka markkinoilla resurssien saatavuustilanne on vaikea.

Katsauskaudella jatkettiin myös oman tuotteen kehitystä ja markkinoille viennin valmistelua. Asiakkaiden kiinnostus tuotetta kohtaan on ollut varovaisen positiivista.

M€	3 kk	3 kk	12 kk	12 kk
	8/19-10/19	8/18-10/18	11/18-10/19	11/17-10/18
Liikevaihto, milj. euroa	1,9	1,1	5,7	3,7
Liikevoitto, milj. euroa	0,3	0,0	0,4	-0,6

Korolliset nettovelat	3,6	3,5	3,6	3,5
Panostajan omistusosuus	61,1 %			

Carrot

Carrot tarjoaa henkilöstövuokraus-, rekrytointi- ja ulkoistuspalveluita

Carrotin katsauskauden liikevaihto heikkeni 5,4 milj. euroon vertailukauden 6,3 milj. eurosta. Liikevoitto toteutui vertailukauden tasolla ollen 0,1 milj. euroa. Carrotin tulos on yhdistelty Panostaja-konserniin 1.5.2018 alkaen, joten vuositason vertailutiedot ovat vain kuudelta kuukaudelta.

Katsauskauden liikevaihto toteutui selvästi vertailukautta heikompana. Yhtiössä tehdyt kehitystoimenpiteet sekä aiemmin toteutuneet henkilöstövaihdokset vaikuttavat edelleen etenkin myynnin ja rekrytointiprosessin osalta. Laskeneesta liikevaihdosta huolimatta tulos saatiin pidettyä vertailukauden tasolla, kun kiinteät kustannukset toteutuivat suoritettujen tehostamis- ja säästötoimien vuoksi selvästi vertailukautta alhaisempina.

Markkinoiden kysyntätilanne on säilynyt katsauskaudella hyvänä ja myös lyhyen ajan näkymät ovat edelleen hyvät. Uudella tilikaudella tavoitellaan liikevaihdon kasvua, kun muutokset organisaatiossa on nyt saatu tehtyä. Alkava talvikausi tulee joka tapauksessa olemaan hiljaisempaa aikaa markkinassa, myös mahdollinen epävakaa työmarkkinatilanne voi vaikuttaa yhtiön toimintaan lyhyellä aikavälillä.

M€	3 kk 8/19-10/19	3 kk 8/18-10/18	12 kk 11/18-10/19	12 kk 11/17-10/18
Liikevaihto, milj. euroa	5,4	6,3	20,8	13,0
Liikevoitto, milj. euroa	0,1	0,1	-0,4	-0,1
Korolliset nettovelat	5,0	4,1	5,0	4,1
Panostajan omistusosuus	74,1 %			

Oscar Software

Oscar Software tarjoaa toiminnanohjausjärjestelmiä ja taloushallinnon palveluita

Oscar Softwaren katsauskauden liikevaihto oli 2,5 milj. euroa (2,3 milj. euroa) ja liikevoitto -0,1 milj. euroa (0,1 milj. euroa). Oscar Softwaren tulos on yhdistelty Panostaja-konserniin 1.5.2018 alkaen, joten vertailutiedot ovat vain kuudelta kuukaudelta.

Katsauskaudella kysyntätilanne sekä ohjelmisto- että taloushallintopalveluissa on jatkunut hyvänä. Katsauskaudella saadut tilaukset kasvoivat vertailukauteen nähden selkeästi. Myyntiä on aktiivisesti kohdennettu SaaS-pohjaisiin sopimuksiin, mikä lyhyellä aikavälillä vaikuttaa negatiivisesti liikevaihdon kasvuun ja kannattavuuteen, mutta pitkällä aikavälillä kannattavuus paranee. Katsauskauden tulosta rasittaa myös vertailuvuodesta kasvaneet henkilöstökustannukset, jotka heijastelevat yhtiön panostuksia uuden strategian mukaiseen SaaS-pohjaiseen toimintamalliin. Henkilöstö on yrityksen kriittinen menestystekijä ja yhtiö jatkaa siihen liittyviä panostuksiaan rekrytoimalla ja kehittämällä prosessejaan. Katsauskauden aikana toteutettiin myös henkilöstöanti, missä avainhenkilöitä sitoutettiin ja heidän oli mahdollista päästä mukaan yhtiön omistajiksi.

Lyhyen aikavälin näkymät ovat edelleen hyvät, uusia asiakkaita on saatu ja asiakkaat ovat aktiivisia.

M€	3 kk	3 kk	12 kk	12 kk
	8/19-10/19	8/18-10/18	11/18-10/19	11/17-10/18
Liikevaihto, milj. euroa	2,5	2,3	10,1	4,4
Liikevoitto, milj. euroa	-0,1	0,1	0,2	0,1
Korolliset nettovelat	4,2	5,1	4,2	5,1
Panostajan omistusosuus	50,8 %			

TALOUDELLINEN KEHITYS 1.11.2018-31.10.2019

M€	Q4	Q4	12 kk	12 kk
	8/19- 10/19	8/18- 10/18	11/18- 10/19	11/17- 10/18
Liikevaihto, milj. euroa	49,7	52,8	190,2	185,2
Liikevoitto, milj. euroa	1,5	-0,1	3,6	4,1
Tulos ennen veroja, milj. euroa	1,0	-1,1	1,7	1,5
Tilikauden tulos, milj. euroa	0,4	-1,6	2,5	27,1
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, €	-0,01	-0,05	0,03	0,46
Oma pääoma / osake, €	0,96	1,02	0,96	1,02
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	3,2	4,3	10,8	8,2

ELOKUU – LOKAKUU 2019

Katsauskauden liikevaihto heikkeni 6 % ja oli 49,7 milj. euroa (52,8 milj. euroa). Viennin osuus liikevaihdesta oli 2,9 milj. euroa eli 6,7 % (1,8 milj. euroa eli 3,1 %). Liikevaihto kasvoi kolmessa kahdeksasta sijoituskohteesta.

Liikevoitto parani ollen 1,5 milj. euroa (-0,1 milj. euroa). Liikevoitto parani neljässä sijoituskohteessa kahdeksasta. Katsauskauden liikevoittoa rasittaa Granon 1,0 milj. euron yt-kuluvaraus. Vertailukauden liikevoittoon sisältyy Helakeskus-segmentin konsernin liikearvon arvonalentumistappio 3,0 milj. euroa.

Katsauskauden tulos oli 0,4 milj. euroa (-1,6 milj. euroa). Liikevaihdon ja liikevoiton kehitystä on kommentoitu sijoituskohteittain.

Panostajan hallitus päätti jakaa syyskuussa lisäosinkoa 1,6 milj. euroa (0,03 euroa osakkeelta).

MARRASKUU 2018 – LOKAKUU 2019

Katsauskauden liikevaihto kasvoi 3 % ja oli 190,2 milj. euroa (185,2 milj. euroa). Yritysostojen vaikutus 5,0 milj. euron liikevaihdon kasvuun oli 15 milj. euroa. Viennin osuus liikevaihdesta oli 8,2 milj. euroa eli 4,2 % (6,1 milj. euroa eli 3,0 %). Liikevaihto kasvoi kolmessa kahdeksasta sijoituskohteesta.

Liikevoitto heikkeni hieman ja oli 3,6 milj. euroa (4,1 milj. euroa). Liikevoitto parani neljässä sijoituskohteessa kahdeksasta. Katsauskauden liikevoitto sisältää Ecosir Groupin myyntivoiton 1,6 milj. euroa. Katsauskauden tulosta rasittaa Granon YT-neuvotteluihin liittyvä kuluvaraus 1,0 milj. euroa sekä toiminnanohjausjärjestelmien uudelleenjärjestelyihin liittyvä 0,9 euron arvonalentuminen. Vertailukauden

tulokseen sisältyy Helakeskus-segmentistä tehty 3,0 milj. euron liikearvon arvonalentumistappio, 0,9 milj. euron käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä 1,3 milj. euron Panostaja-emoyhtiön ALV-saamisen tuloutus.

Katsauskauden tulos oli 2,5 milj. euroa (27,1 milj. euroa). Myytyjen liiketoimintojen tulokseen on kirjattu KL-Varaosien marras- huhtikuun tulos, KL-varaosien myynnin myyntivoitto 2,7 milj. euroa sekä myyntiin liittyvä verokulu 0,8 milj. euroa.

Vertailukaudella myytyjen liiketoimintojen tuloslaskelma on erotettu jatkuvien liiketoimintojen tuloslaskelmasta ja niiden tulos on esitetty erikseen kohdassa Tulos myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista IFRS:n mukaisesti. Myytyjen ja lopetettujen liiketoimintojen vertailukauden tuloksessa on esitetty KL-Varaosat-segmentin sekä KotiSun-segmentin tulokset yhteensä 27,5 milj. euroa. Ennen myytyjen ja lopetettujen liiketoimintojen erottamista tuloslaskelmassa jatkuvista liiketoiminnoista konsernin vertailukauden liikevaihto oli 199,7 milj. euroa ja liikevoitto 5,3 milj. euroa

**Liikevaihdon jakautuminen
segmenteittäin
M€**

	Q4	Q4	12 kk	12 kk
	8/19- 10/19	8/18- 10/18	11/18- 10/19	11/17- 10/18
Liikevaihto				
Grano	33,3	35,7	129,7	136,6
Selog	1,9	2,6	7,3	9,4
Helakeskus	2,1	2,1	8,0	8,2
Hygga	1,1	1,3	4,7	5,4
Heatmasters	1,5	1,3	4,2	4,8
CoreHW	1,9	1,1	5,7	3,7
Carrot	5,4	6,3	20,8	13,0
Oscar Software	2,5	2,3	10,1	4,4
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0
Eliminoinnit	-0,1	-0,1	-0,3	-0,2
Konserni yhteensä	49,7	52,8	190,2	185,2

**Liikevoiton jakautuminen
segmenteittäin**

	Q4	Q4	12 kk	12 kk
	8/19- 10/19	8/18- 10/18	11/18- 10/19	11/17- 10/18
Liikevoitto				
Grano	1,8	2,6	4,1	8,4
Selog	-0,2	0,4	-0,2	0,8
Helakeskus	0,2	-2,9	0,5	-2,7
Hygga	-0,1	0,0	-0,2	-0,2
Heatmasters	0,3	0,2	0,2	0,2
CoreHW	0,3	0,0	0,4	-0,6
Carrot	0,1	0,1	-0,4	-0,1
Oscar Software	-0,1	0,1	0,2	0,1
Muut	-0,8	-0,5	-1,1	-1,8
Konserni yhteensä	1,5	-0,1	3,6	4,1

Panostaja-konsernin liiketoiminta raportoidaan katsauskaudella yhdeksässä segmentissä, jotka ovat Grano, Selog, Helakeskus, Heatmasters, Hygga, CoreHW, Carrot, Oscar Software sekä Muut (emoyhtiö ja osakkuusyhtiöt).

Katsauskaudelta raportoi kaksi osakkuusyhtiötä, Gugguu Group Oy ja Spectra Yhtiöt Oy. Raportoitavien osakkuusyhtiöiden tulosvaikutus katsauskaudella oli 0,2 milj. euroa (0,3 milj. euroa), joka esitetään omalla rivillään konsernin tuloslaskelmassa. Yhtiö hankki heti katsauskauden alussa merkittävän vähemmistöomistuksen korkealaatuisia ja ekologisia lastenvaatteita valmistavasta Gugguu Oy:stä. Yhtiö luopui katsauskaudella osuudestaan Ecosir Group Oy:ssä, kun Ecosir Groupin liiketoiminta siirtyy kansainvälisen sijoittajaryhmän pääomistukseen.

HENKILÖSTÖ

	31.10.2019	31.10.2018	Muutos
Henkilöstö keskimäärin	1 969	1 927	2 %
Henkilöstö katsauskauden lopussa	1 895	2 043	-7 %

Henkilöstö segmenteittäin katsauskauden lopussa

	31.10.2019	31.10.2018	Muutos
Grano	1 089	1 128	-3 %
KL-Varaosat	0	52	-100 %
Selog	18	13	38 %
Helakeskus	19	20	-5 %
Hygga	58	77	-25 %
Heatmasters	38	39	-3 %
CoreHW	56	48	17 %
Carrot	476	539	-12 %
Oscar Software	131	118	11 %
Muut	10	9	11 %
Konserni yhteensä	1 895	2 043	-7 %

Carrotin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna.

Katsauskauden lopussa Panostaja-konserni työllisti 1 895 henkilöä ja keskimäärin 1 969 henkilöä katsauskauden aikana. Panostaja jatkoi katsauskaudella henkilöstön kehittämistä strategian mukaisesti.

INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Emoyhtiön rahat ja rahoitusarvopaperit sekä likvidit rahasto-osuudet olivat 9,7 milj. euroa. Emoyhtiöllä on käytössään 15 milj. euron yritysostolimiitti, josta voidaan nostaa kolmen vuoden pituisia lainoja Panostajan tekemien yritysostojen rahoittamiseksi ja/tai lisäsijoituksiin konserniin kuuluviin yhtiöihin. Yritysostolimiitistä on nostamatta 15,0 milj. euroa. Emoyhtiön korolliset velat olivat 0,0 milj. euroa.

Liiketoiminnan kassavirta parani ja oli 10,8 milj. euroa (8,2 milj. euroa). Maksuvalmius säilyi hyvänä. Konsernin rahavarat olivat 16,4 milj. euroa (19,3 milj. euroa) ja korolliset nettovelat 53,7 milj. euroa (58,1

milj. euroa). Nettovelkaantumisaste laski ja oli 67,5 % (69,0 %). Konsernin nettorahoituskulut katsauskaudella olivat -2,1 milj. euroa (-2,9 milj. euroa), eli 1,1 % (1,6 %) liikevaihdesta.

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat katsauskaudella 7,9 milj. euroa (23,5 milj. euroa), eli 4,2 % (12,7 %) liikevaihdesta. Investoinnit kohdistuivat pääasiassa aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä yrityshankintoihin.

Konsernin omavaraisuusaste oli katsauskauden lopussa 41,3 % (40,4 %). Oman pääoman tuotto oli 3,1 % (36,5 %). Sijoitetun pääoman tuotto laski 3,8 %:iin (18,6 %). Vertailukauden tunnuslukuja paransi toteutettu KotiSun Groupin myynti.

Rahoitusasema M€

	31.10.2019	31.10.2018
Korolliset velat	75,2	82,5
Korolliset saamiset	5,1	5,1
Rahavarat	16,4	19,3
Korolliset nettovelat	53,7	58,1
Oma pääoma (emoyhtiön osakkeenomistajille sekä määräysvallattomille kuuluva oma pääoma)	79,6	84,2
Nettovelkaantumisaste %	67,5	69,0
Omavaraisuusaste %	41,3	40,4

KONSERNIRAKENTEN MUUTOKSET

KL-Varaosat

Panostaja allekirjoitti 29.5.2019 muiden KL-Parts Oy:n omistajien kanssa sopimuksen KL-Parts Oy:n osakekannan myynnistä Oy Kaha Ab:lle. Kaupassa Kahasta tuli KL-Partsin pääomistaja. KL-Partsin johto jatkaa yhtiön vähemmistöomistajana. KL-Parts omistaa KL-Varaosat Oy:stä 100 %. Panostaja Oyj:n omistusosuus KL-Partsista oli 75 prosenttia.

OSAKEKURSSIN KEHITYS JA OSAKKEENOMISTUS

Panostaja Oyj:n osakkeen päätöskurssi vaihteli tilikauden aikana 0,77 euron (alin noteeraus) ja 1,16 euron (ylin noteeraus) välillä. Osakkeiden osakevaihto tarkastelujaksolla oli 9.489.880 kappaletta, mikä edustaa 18,1 % osakekannasta. Osakkeen lokakuun 2019 päätöskurssi oli 0,78 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo lokakuun 2019 lopussa oli 40,8 milj. euroa (52,1 milj. euroa). Yhtiöllä oli lokakuun 2019 lopussa 4.464 osakkeenomistajaa (4.487).

Osakkeiden pörssivaihdon kehitys	4Q/2019	4Q/2018	1-4Q/2019	1-4Q/2018
----------------------------------	---------	---------	-----------	-----------

Vaihdetut osakkeet, 1 000 kpl	5 512	1 075	9 490	9 375
% osakekannasta	10,7	2,4	18,1	18,0

Osake	31.10.2019	31.10.2018
-------	------------	------------

Osakkeita yhteensä, 1 000 kpl	52 533	52 533
Omat osakkeet, 1 000 kpl	194	391
Päätöskurssi	0,78	1,00
Markkina-arvo, milj. euroa	40,8	52,1
Osakkeenomistajia	4 464	4 487

10 suurinta osakkeenomistajaa (kpl)	31.10.2019	31.10.2018
-------------------------------------	------------	------------

TREINDEX OY	5 886 200	6 186 200
OY KOSKENKORVA AB	5 261 718	287 550
KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ILMARINEN	4 259 000	4 259 000
KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ FENNIA	3 468 576	3 468 576
KOSKENKORVA MIKKO	1 986 055	1 286 055
MALO HANNA	1 682 207	982 207
KUMPU MINNA	1 682 170	982 170
KOSKENKORVA MAIJA	1 347 542	2 847 542
KOSKENKORVA MAUNO	1 340 769	1 340 769
KOSKENKORVA MATTI	1 158 903	2 658 903

HALLINTO JA YHTIÖKOKOUS

Panostaja Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 31. tammikuuta 2019 Tampereella. Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin viisi (5), ja valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä päättyvälle toimikaudelle hallitukseen valittiin uudelleen Jukka Ala-Mello, Eero Eriksson, Mikko Koskenkorva, Tarja Pääkkönen sekä Kalle Reponen.

Tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja KHT Markku Launis toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä 2020. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on ilmoittanut, että päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Lauri Kallaskari.

Yhtiökokous vahvisti esitetyn tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.11.2017 – 31.10.2018 ja päätti, että päättäneeltä tilikaudelta osakkeenomistajille maksetaan osinkoa 0,05 euroa osakkeelta.

Lisäksi yhtiökokous päätti, että hallitus valtuutetaan päättämään harkintansa mukaan mahdollisesta varojen jakamisesta osakkeenomistajille yhtiön taloudellisen tilanteen sitä puoltaessa joko osinkona tai pääomanpalautuksena sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Valtuutuksen perusteella tehtävän varojenjaon enimmäismäärä on yhteensä 4 700 000 euroa. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista edellä mainittuun varojenjakoön liittyvistä ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkamiseen saakka. Yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan ja että valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä päättävältä toimikaudelta hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiona 40 000 euroa ja hallituksen muille jäsenille kullekin 20 000 euroa. Lisäksi yhtiökokous päätti, että noin 40 % hallituksen jäsenille maksettavista palkkiosta maksetaan hallitukselle annetun osakeantivaltuutuksen perusteella antamalla hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita, mikäli hallituksen jäsen ei yhtiökokouspäivänä omista yli yhtä prosenttia (1 %) yhtiön kaikista osakkeista. Mikäli hallituksen jäsenen omistusosuus yhtiökokouspäivänä on yli yksi prosentti (1 %) yhtiön kaikista osakkeista, maksetaan palkkio kokonaisuudessaan rahana. Yhtiökokous päätti edelleen, että hallituksen jäsenten matkakulut korvataan Verohallinnon vahvistaman kulloisenkin matkakorvausperusteen enimmäismäärän mukaisena.

Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä siten, että hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 5 200 000 osaketta, mikä vastaa noin 9,9 % yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hallitus päättää, miten omia osakkeita hankitaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Valtuutus kumoaa edellisessä varsinaisessa yhtiökokouksessa 1.2.2018 annetun omien osakkeiden hankintaa koskevan valtuutuksen. Valtuutus on voimassa 31.7.2020 saakka.

Yhtiön hallitus piti välittömästi yhtiökokouksen päätyttyä järjestäytymiskokouksen, jossa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jukka Ala-Mello ja varapuheenjohtajaksi Eero Eriksson.

OSAKEPÄÄOMA JA OMAT OSAKKEET

Katsauskauden päättyessä Panostaja Oyj:n osakepääoma oli 5 568 681,60 euroa. Osakkeiden lukumäärä on yhteensä 52 533 110 kappaletta.

Yhtiön hallussa oleva omien osakkeiden määrä katsauskauden lopussa oli 193 594 kappaletta (tilikauden alussa 390 756 kappaletta). Omien osakkeiden määrä vastasi 0,4 prosenttia koko katsauskauden lopun osakemäärästä ja äänimäärästä.

Yhtiökokouksen 1.2.2018 ja hallituksen päätösten mukaisesti Panostaja Oyj luovutti 15.12.2018 yhtiön johdolle osakepalkkioina yhteensä 152 371 kappaletta osakkeita. Yhtiö luovutti hallituksen jäsenille 15.12.2018 yhteensä 10 000 kappaletta osakkeita kokouspalkkioiden maksuna. Panostaja luovutti yhtiökokouksen 31.1.2019 ja hallituksen päätöksen mukaisesti 8.3.2018 yhteensä 10 526 kappaletta, 7.6.2019 yhteensä 11.765 kappaletta sekä 6.9.2019 yhteensä 12.500 kappaletta osakkeita kokouspalkkioiden maksuna.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen Panostajan sijoitusjohtaja Juha Sarsama irtisanoutui siirtyäkseen toisen työnantajan palvelukseen.

MARKKINANÄKYMÄT

Suomen taloudellinen kehitys on jatkunut kohtuullisen vahvana, mutta maailmantalouden epävarmuuden kasvu ja teollisuuden maailmanlaajuisen luottamuksen heikentyminen vaimentavat kasvunäkymiä. Viennin kasvun hiipuminen ja vientimarkkinoiden näkymien heikentyminen vaikuttavat negatiivisesti investointikysyntään. Talouden odotetaan kuitenkin jatkavan kasvussa kotimaisen kysynnän tukemana. Rakentamisen määrän kehitys painui negatiiviseksi vuonna 2019 ja kehityksen odotetaan syventyvän vuonna 2020. Asunto-, liike- ja varistorakentamisen odotetaan hiljenevät selvästi, mutta teollisuusrakentamisen ja julkisen palvelurakentamisen odotetaan jatkavan kasvuaan. Työvoiman saatavuuden haasteet jatkuvat edelleen joillain aloilla. Eri sijoituskohteiden kysyntätilanteen kehitystä lyhyellä aikavälillä on arvioitu tarkemmin tilikauden 2020 näkymien yhteydessä. Yrityskauppa-markkinalla on edelleen tarjolla paljon uusia kohteita ja markkina on siten aktiivinen.

LIIKETOIMINNAN MERKITTÄVIMMÄT LÄHIAJAN RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Riskiennhallinta on osa Panostaja-konsernin johtamis- ja seurantajärjestelmiä. Panostaja pyrkii tunnistamaan ja seuraamaan sijoituskohteidensa liiketoimintaympäristön ja yleisen markkinatilanteen muutoksia, reagoimaan niihin ja hyödyntämään niiden tuomia liiketoimintamahdollisuuksia. Riskiksi luokitellaan sellaiset tekijät, jotka saattavat vaarantaa tai estää Panostajan tai sen omistaman sijoituskohteen strategisten tavoitteiden saavuttamisen, tuloksen ja taloudellisen aseman kehityksen tai toiminnan jatkuvuuden, tai muutoin aiheuttaa merkittäviä seuraamuksia Panostajalle, sen omistajille, sijoituskohteille, henkilöstölle tai muille sidosryhmille. Yksityiskohtaisempi selvitys Panostajan riskienhallintapolitiikasta sekä merkittävimmistä riskeistä on julkaistu vuoden 2018 vuosikertomuksessa. Rahoitusriskeistä on kerrottu tarkemmin tilikauden 2018 tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Markkinariskit, yleiset: Yleiset markkinariskit liittyvät erityisesti Suomen taloudellisen tilanteen sekä maailmantalouden kehityksen, poliittisten riskien, raaka-aineiden hintamuutosten ja rahoitusmarkkinoiden

riskien tuomaan epävarmuuteen sekä näiden mahdollisiin vaikutuksiin sijoituskohteille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Rahoitusmarkkinoiden muutos ja luotonannon tiukentuminen saattaa hidastaa yrityskauppojen toteuttamista ja vaikeuttaa käyttö pääomarahoituksen saatavuutta.

Markkinariskit, sijoituskohteiden toimialat: Suhdanneodotukset nykyisten sijoituskohteiden toimialoilla ovat voimakkaasti sidoksissa asiakasyritysten näkymiin. Panostajan näkymät eri sijoituskohteissa vaihtelevat hyvistä heikkoihin. Panostaja arvioi sijoituskohdekohtaisia riskejä säännöllisesti ja tekee päivitetyn riskiarvion pohjalta tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Strategiset riskit: Panostaja edustaa laajalti suomalaista pk-sektoria. Liikevaihto jakautuu yhdeksään eri sijoituskohteeseen, joiden syklisyys vaihtelee. Konsernin liiketoimintarakenne tasaa osittain talouden heilahteluita. Yleiset ja sijoituskohteisiin liittyvät markkinariskit voivat kuitenkin vaikuttaa konsernin tulokseen ja taloudelliseen kehitykseen tästä huolimatta. Arvioitu markkinatilanne otetaan sijoituskohteissa huomioon sopeuttamalla toimintoja ja kustannuksia markkinakysyntään sekä turvaamalla rahoitusasema. Panostaja näkee maailmantalouden muutoksissa myös mahdollisuuksia markkina-aseman parantamiseen esimerkiksi yritysostojen kautta.

Rahoitusriskit: Konserni altistuu toimintansa seurauksena useille rahoitusriskeille. Riskienhallinnan tavoite on rajata rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja taloudelliseen kehitykseen. Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konsernin lainakanta on tällä hetkellä lähes kokonaan vaihtuvakorkoista. Osa sijoituskohteista käyttää koronvaihto- ja korkokattosopimuksia. Pitkällä aikavälillä Panostaja-konsernin korkosuojausten määrä tai hajautus vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin lainoihin tulee olla riittävällä tasolla markkinatilanne ja -näkemys huomioiden. Konserni toimii pääosin euroalueella ja on siten vain vähäisessä määrin alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuutariskille. Luottotappioriskit ovat edelleen merkittävä epävarmuustekijä osalla sijoituskohteista.

Yrityskaupat: Panostaja etsii aktiivisesti pk-yrityksiä ja pyrkii luomaan arvoa sekä orgaanisella kasvulla että yritysostoin sekä oikea-aikaisen luopumisen kautta. Markkinoilla on edelleenkin riittävästi mahdollisuuksia yritysostoihin ja Panostajan strategiaa on tarkoitus toteuttaa hallituilla yritysostoilla nykyisiin sijoituskohteisiin ja uusia mahdollisia sijoituskohteita kartoitetaan myös aktiivisesti. Luopumisten valmistelua jatketaan osana sijoituskohteiden omistajastrategioita. Yrityskauppoihin liittyviä riskejä hallitaan sijoittamalla tarkasti määriteltujen sijoituskriteereiden mukaisesti, syvällisillä ostettavan kohteen ja kohdemarkkinan selvityksillä sekä tehokkaalla integraatioprosessilla. Panostaja on määritellyt yrityskauppojen valmisteluun ja toteuttamiseen yhtenäisen ohjeistuksen ja yrityskaupprosessin.

Vahinkoriskit: Vahinkoriskejä hallitaan Panostaja-konsernissa vakuutuksilla sekä konserniohjeistuksilla, jotka määrittävät eri osa-alueiden politiikan.

Operatiiviset riskit: Sijoituskohteiden markkinatilanteiden muutokset saattavat johtaa tilanteisiin, joissa yhtiöiden liikevaihto laskee väliaikaisesti merkittävästi alle tavoitellun tason. Riskinä on, että sijoituskohteet eivät onnistu sopeuttamaan toimintaansa riittävän nopeasti muuttuneeseen tilanteeseen, mikä johtaa kannattavuuden merkittävään laskuun. Sijoituskohteet pyrkivät varautumaan kysynnän muutoksiin pitämällä yllä suunnitelmaa toiminnan sopeuttamisesta osana vuosisuunnittelua. Panostaja on myös määritellyt tuloskehityksen palauttamisen toimintamallin, jota sovelletaan tuloskehityksen merkittävässä poikkeamissa. Myös osana sijoituskohteiden toiminnan kehittämistä toteutettavien kehityshankkeiden läpivientiin liittyy riskejä, jotka voivat toteutuessaan johtaa siihen, että tavoiteltuja hyötyjä ei saavuteta ajallaan. Panostaja on kehittänyt prosessin ja työkalut kehityshankkeiden läpiviemiseksi, joilla muutoksien läpiviemistä pyritään varmistamaan.

NÄKYMÄT TILIKAUDELLE 2020

Yrityskaupparamarkkinalla on edelleen tarjolla paljon uusia kohteita ja markkina on siten aktiivinen. Omistusjärjestelyjen ja kasvumahdollisuuksien hyödyntämisen tarve pk-yrityksissä säilyy, mutta markkinoiden suuri likviditeetin määrä ja myyjien kohonneet hintaodotukset tekevät kuitenkin toimintaympäristöstä haastavamman yritysostojen toteuttamiselle. Jatkamme edelleen strategiamme mukaisesti uusien mahdollisten sijoituskohteiden kartoittamista ja myös irtaantumisten mahdollisuuksia arvioidaan osana sijoituskohteiden omistajastrategioita.

Eri sijoituskohteiden kysyntätilanteen arvioidaan kehittyvän lyhyellä aikavälillä seuraavasti:

- CoreHW:n, Oscar Softwaren, Carrotin ja Heatmastersin kysyntätilanne säilyy hyvänä.
- Granon, Hyggan, Selogin ja Helakeskuksen kysyntätilanne säilyy tyydyttävänä.

Panostaja Oyj

Hallitus

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Tapio Tommila, 040 527 6311

Panostaja Oyj

Tapio Tommila

toimitusjohtaja

Kaikki tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat Panostajan ja sijoituskohteiden johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden tilasta ja kehitymisestä. Toteutuvat tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

LAATIMISPERIAATTEET

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu noudattaen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita IAS-34 standardin mukaisesti.

Tilinpäätöstiedotteen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

TULOSLASKELMA

1000 euroa	3 kk	3 kk	12 kk	12 kk
	8/19- 10/19	8/18- 10/18	11/18- 10/19	11/17- 10/18
Liikevaihto	49 693	52 765	190 231	185 227
Liiketoiminnan muut tuotot	189	134	2 490	2 836
Kulut yhteensä	48 365	52 996	189 118	183 966
Poistot ja arvonalentumiset	2 695	5 608	11 495	12 582
Liiketulos	1 517	-98	3 602	4 096
Rahoitustuotot ja -kulut	-583	-1 112	-2 082	-2 940
Osuus osakkuusyhtiön tuloksista	20	63	150	350
Tulos ennen veroja	954	-1 146	1 671	1 507
Tuloverot	269	-671	-1 283	-1 848
Tulos jatkuvista liiketoiminnoista	1 223	-1 817	387	-342
Tulos myydyistä liiketoiminnoista	-812	208	2 146	27 457
Tulos lopetetuista liiketoiminnoista	0	0	0	0
Tilikauden tulos	411	-1 609	2 533	27 116
Jakautuminen				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-283	-2 652	1 640	24 069
Määräysvallatomille	693	1 043	893	3 046
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista €, laimentamaton	0,010	-0,055	-0,010	-0,065
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista €, laimennettu	0,010	-0,055	-0,010	-0,065
Tulos/osake myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista €, laimentamaton	-0,016	0,004	0,041	0,527

Tulos/osake myydyistä liiketoiminnoista, € laimennettu	-0,016	0,004	0,041	0,525
Tulos/osake jatkuvista sekä myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista €, laimentamaton	-0,005	-0,051	0,031	0,462
Tulos/osake jatkuvista sekä myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista €, laimennettu	-0,005	-0,051	0,031	0,460
LAAJA TULOSLASKELMA				
Laajan tuloslaskelman erät	411	-1 609	2 533	27 116
Muuntoerot	-132	-190	-132	-190
Kauden laaja tuloslaskelma	279	-1 799	2 401	26 926
Jakautuminen				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-415	-2 842	1 508	23 879
Määräysvallattomille	693	1 043	893	3 046

TASE**1000 euroa****31.10.2019****31.10.2018****VARAT****Pitkäaikaiset varat**

Liikearvo	93 685	94 838
Muut aineettomat hyödykkeet	14 525	16 569
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14 359	17 525
Osuudet osakkuusyhtiöissä	3 342	1 140
Laskennalliset verosaamiset	6 007	6 453
Muut pitkäaikaiset varat	8 057	8 525
Pitkäaikaiset varat yhteensä	139 975	145 049

Lyhytaikaiset varat

Vaihto-omaisuus	7 158	9 474
Myyntisaamiset ja muut saamiset	29 844	34 783
Käypään arvoon tulosvaikuteisesti kirjattavat rahoitusvarat	8 394	11 000
Rahavarat	7 988	8 348
Lyhytaikaiset varat yhteensä	53 383	63 605
VARAT YHTEENSÄ	193 360	208 656
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	5 569	5 569
Ylikurssirahasto	4 646	4 646
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	13 550	13 393
Muuntoero	-353	-292
Kertyneet voittovarot	26 928	29 500
Yhteensä	50 341	52 816
Määräysvallattomien osuus	29 211	31 341
Oma pääoma yhteensä	79 552	84 158
Velat		
Laskennallinen verovelka	6 204	5 655
Pitkäaikaiset velat	54 361	63 831
Lyhytaikaiset velat	53 243	55 011
Velat yhteensä	113 809	124 498
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	193 360	208 656

RAHAVIRTALASKELMA

1000 euroa	31.10.2019	31.10.2018
Tilikauden tulos ennen vähennistöosuutta	2 533	27 116
Oikaisut:		
Poistot	11 495	12 650
Rahoitustuotot ja -kulut	2 082	2 957
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-150	-350
Verot	1 283	2 086
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-1 876	-718
Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua	-3 158	-27 606
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	12 209	16 135
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien saamisten muutos	3 620	1 866
Korottomien velkojen muutos	743	-6 877
Vaihto-omaisuuden muutos	166	261
Käyttöpääoman muutos	4 529	-4 750
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	16 738	11 384
Rahoituserät ja verot:		
Maksetut korot	-2 972	-2 882
Saadut korot	244	207
Maksetut verot	-3 168	-495
Rahoituserät ja verot	-5 896	-3 170
Liiketoiminnan nettorahavirta	10 842	8 214
Investoinnit		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-5 129	-6 473
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myynti	206	2 897
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-1 283	-17 001
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	4 106	39 397
Osakkuusyhtiöiden hankinta ja myynti	701	0

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen hankinnat ja myynnit	0	0
Muiden osakkeiden myynnin luovutusvoitot	5	70
Myönnettyt lainasaamiset ja takaisinmaksut	1 076	-3 080
Investointien nettorahavirta	-319	15 808
Rahoitus		
Osakeanti	400	3 186
Lainojen nostot	2 725	10 492
Lainojen takaisinmaksut	-11 464	-34 023
Omien osakkeiden luovutus	184	69
Maksetut osingot	-5 334	-3 854
Rahoituksen nettorahavirta	-13 489	-24 130
Rahavarojen muutos	-2 966	-108
Rahavarat kauden alussa	19 348	19 466
Valuuttakurssien vaikutus	-1	-10
Rahavarat kauden lopussa	16 381	19 348

OMA PÄÄOMA

1000 euroa	Osake- pääoma	Yli-kurs- sira- hasto	Sijoitet- un vapaa- n oman pääom- an rahast- o	Muun-toerot	Voit- tovarat	Määräys- vallattomien osuus	Yhteen- sä
Oma pääoma	5 569	4 646	13 325	-157	7 546	33 522	64 451
1.11.2017							
Tilikauden voitto					24 069	3 046	27 116

Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä					24 069	3 046	27 116
Osingon jako					-2 084		-2 084
Osingon jako määräysvallattomille						-1 785	-1 785
Pääoman palautus							
Omien osakkeiden luovutus	68						68
Palkitsemisjärjestelmä					11		11
Muuntoerot		-135	-55				-190
Muut muutokset					356		356
Tytäryritysten hankinnasta syntynyt määräysvallattomien omistajien osuus						3 179	3 179
Tytäryritysomistusosuuksien myynnit, jotka eivät ole johtaneet määräysvallan menettämiseen						-5 829	-5 829
Määräysvallattomien omistusosuuksien hankinnat					-341	-792	-1 133
Muut oman pääoman muutokset yhteensä	68	-135	-2 115			-5 227	-7 409
31.10.2018	5 569	4 646	13 393	-292	29 501	31 341	84 159
Oma pääoma	5 569	4 646	13 393	-292	29 501	31 341	84 159
1.11.2018							
Luottotappiovaraus IFRS 9					-144		-144
Oikaistu oma pääoma							
1.11.2018	5 569	4 646	13 393	-292	29 357	31 341	84 014
Tilikauden voitto					1 640	893	2 533
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä					1 640	893	2 533
Osakeanti							
Osingon jako					-4 185		-4 185

Osingon jako määräysvallattomille						-1 439	-1 439
Pääomanpalautus							
Omien osakkeiden luovutus	157						157
Palkitsemisjärjestelmä				-9			-9
Muuntoerot	-61	-71					-132
Muut muutokset							
Tytäryritystenyritysomistusosuuk- sien myynnit, jotka eivät ole johtaneet muutokseen määräysvallassa			375		1 210	1 585	
Tytäryritysomistusosuuksien myynnit, jotka ovat johtaneet määräysvallan menettämiseen			-25		-2 119	-2 144	
Liiketoiminnot määräys-vallattomien kanssa			8		437	445	
Määräysvallattomien omistusosuuksien hankinnat			-166		-1 112	-1 278	
Muut oman pääoman muutokset yhteensä	157	-61	-2 433		-2 130	-4 467	
Oma pääoma							
31.10.2019	5 569	4 646	13 550	-353	26 928	29 211	79 552

TUNNUSLUVUT

	31.10.2019	31.10.2018
Liikevoitto, milj. euroa	3,6	4,1
Oma pääoma per osake, €	0,96	1,01
Tulos /osake, laimentamaton, €	0,03	0,46
Tulos /osake, laimennettu, €	0,03	0,46
Osakemäärä tilikaudella ulkona olevat keskimäärin, 1 000 kpl	52 298	52 125
Osakemäärä tilikauden lopussa, 1 000 kpl	52 533	52 533
Osakemäärä, 1 000 kpl, keskimäärin laimennettuna	52 298	52 141
Oman pääoman tuotto, %	3,1 %	36,5 %

Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,8 %	18,6 %
Bruttoinvestoinnit pysyviin vastaaviin, milj. euroa	7,9	23,5
% liikevaihdosta	4,2 %	12,7 %
Korolliset velat, milj. euroa	75,2	82,5
Korolliset nettovelat, milj. euroa	53,7	58,1
Omavaraisuusaste, %	41,3	40,4
Henkilöstö keskimäärin	1 969	1 927

Taloudelliset tunnusluvut antavat tiiviin kuvauksen yhtiön liiketoiminnan kehityksestä ja taloudellisesta asemasta. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilikauden 2018 tilinpäätöksessä. Termejä "Liiketulos" ja "Liikevoitto" käytetään tarkoittamaan samaa asiaa. Korollisten velkojen ja korollisten nettovelkojen täsmäytyslaskelmat on esitetty tämän tiedotteen lopussa.

KONSERNIN KEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN M €

	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Liikevaihto	49,7	45,0	48,8	46,7	52,8	48,5	42,4	41,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,1	0,2	1,9	0,1	0,6	0,5	1,7
Kulut yhteensä	48,4	45,1	47,2	48,5	53,0	48,1	41,2	41,7
Poistot ja arvonalentumiset	2,7	3,5	2,6	2,6	5,6	2,5	2,3	2,2
Liikevoitto	1,5	0,0	1,9	0,2	-0,1	1,0	1,6	1,5
Rahoituserät	-0,6	-0,6	-0,5	-0,4	-1,1	-0,7	-0,6	-0,6
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0
Tulos ennen veroja	1,0	-0,5	1,4	-0,2	-1,1	0,4	1,3	1,0
Verot	0,3	-0,5	-0,4	-0,6	-0,7	-0,3	-0,4	-0,5
Voitto jatkuvista liiketoiminnoista	1,2	-1,0	0,9	-0,8	-1,8	0,2	0,8	0,5
Tulos myydyistä liiketoiminnoista	-0,8	2,7	0,2	0,1	0,2	0,3	0,2	26,7
Tulos lopetetuista liiketoiminnoista	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden voitto	0,4	1,7	1,1	-0,7	-1,6	0,5	1,1	27,2
Määräysvallattomien osuus	0,7	-0,2	1,0	-0,7	1,0	0,5	0,9	0,6
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus	-0,3	1,9	0,1	-0,1	-2,7	0,0	0,2	26,5

ANNETUT VAKUUDET

	31.10.2019	31.10.2018
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	95 258	93 455
Annetut pantit	116 268	130 373
Muut vastuut	5 730	7 307
Muut vuokrasopimukset		
Yhden vuoden kuluessa	11 276	11 685
Yli vuoden mutta enintään viiden vuoden kuluttua	17 551	23 141
Yli viiden vuoden kuluttua	1 368	1 748
Yhteensä	30 195	36 575

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Panostaja-konsernin segmentointi perustuu enemmistöomistuksessa oleviin sijoituskohteisiin, jotka tuottavat keskenään erilaisia tuotteita ja palveluja. Panostajan enemmistöomistuksessa olevat sijoituskohteet muodostavat yhtiön liiketoimintasegmentit joiden lisäksi on Muut-segmentti, jossa raportoidaan konsernin emoyhtiö mukaan lukien osakkuusyhtiöt ja kohdistamattomat erät.

LIIKEVAIHTO

11/18-10/19

11/17-10/18

1000 euroa

Grano	129 689	136 582
Selog	7 281	9 435
Helakeskus	8 048	8 153
Hygga	4 688	5 395
Heatmasters	4 166	4 832
CoreHW	5 687	3 653
Carrot	20 845	12 956
Oscar Software	10 084	4 423
Muut	0	0
Eliminoinnit	-258	-202
Konserni yhteensä	190 231	185 227

LIIKETULOS

	11/18-10/19	11/17-10/18
1000 euroa		
Grano	4 086	8 412
Selog	-170	811
Helakeskus	457	-2 742
Hygga	-170	-177
Heatmasters	186	232
CoreHW	432	-640
Carrot	-375	-115
Oscar Software	229	69
Muut	-1 074	-1 753
Konserni yhteensä	3 602	4 096

POISTOT

	11/18-10/19	11/17-10/18
1000 euroa		
Grano	-9 697	-8 156
Selog	-35	-41
Helakeskus	-16	-3 018
Hygga	-309	-421
Heatmasters	-157	-172
CoreHW	-266	-269
Carrot	-290	-197
Oscar Software	-658	-239
Muut	-67	-69
Konserni yhteensä	-11 495	-12 582

KOROLLISET NETTOVELAT

1000 euroa

	31.10.2019	31.10.2018
Grano	50 939	59 110
Selog	811	947
Helakeskus	4 747	4 851
Hygga	6 358	6 102
Heatmasters	165	431
CoreHW	3 554	3 537
Carrot	5 043	4 125
Oscar Software	4 181	5 145
Emoyhtiö	-22 139	-26 196
Muut	0	0
Konserni yhteensä	53 660	58 053

Myytyjen ja lopetettujen toimintojen korolliset nettovelat on vertailukaudella esitetty rivillä Muut.

**SEGMENTTI-INFORMAATIO
NELJÄNNESVUOSITTAIN
LIIKEVAIHTO M €**

	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Grano	33,3	29,6	34,5	32,3	35,7	32,1	34,8	34,0
Selog	1,9	2,0	1,6	1,8	2,6	2,5	2,4	1,9
Helakeskus	2,1	2,0	2,1	1,9	2,1	1,9	2,2	1,9
Hygga	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4
Heatmasters	1,5	1,0	0,8	0,8	1,3	1,3	1,1	1,0
CoreHW	1,9	1,2	1,5	1,0	1,1	0,7	0,5	1,3
Carrot	5,4	5,6	4,6	5,3	6,3	6,7	0,0	0,0
Oscar Software	2,5	2,5	2,6	2,6	2,3	2,1	0,0	0,0
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eliminoinnit	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Konserni yhteensä	49,7	45,0	48,8	46,7	52,8	48,5	42,4	41,5

**SEGMENTTI-INFORMAATIO
NELJÄNNESVUOSITTAIN
LIIKETULOS M €**

	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Grano	1,8	0,0	2,5	-0,3	2,6	1,8	2,9	1,1
Selog	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,2	0,0
Helakeskus	0,2	0,1	0,1	0,1	-2,9	0,1	0,1	0,0
Hygga	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,0	-0,2
Heatmasters	0,3	0,0	0,0	-0,1	0,2	0,2	-0,1	-0,1
CoreHW	0,3	0,1	0,2	-0,3	0,0	-0,1	-0,5	0,1
Carrot	0,1	0,1	-0,2	-0,4	0,1	-0,2	0,0	0,0
Oscar Software	-0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Muut	-0,8	-0,5	-0,7	1,0	-0,5	-1,0	-0,8	0,6
Konserni yhteensä	1,5	0,0	1,9	0,2	-0,1	1,0	1,6	1,5

**Tunnuslukujen täsmäytyslaskelma – korolliset
velat ja korolliset nettovelat
M€**

	31.10.2019	31.10.2018
Velat yhteensä	113,8	124,5
Korottomat velat	38,6	42,0
Korolliset velat	75,2	82,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	29,8	34,8
Korottomat saamiset	24,7	29,7
Korolliset saamiset	5,1	5,1
Korolliset velat	75,2	82,5
Korolliset saamiset	5,1	5,1
Rahavarat	16,4	19,3
Korolliset nettovelat	53,7	58,1

Käyttöön otettavat uudet standardit:**IFRS 16 Vuokrasopimukset**

Panostaja tulee soveltamaan standardia 1.11.2019 alkaen. Standardin seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään käyttöomaisuuserinä taseeseen pois lukien lyhytaikaiset alle 12 kk sopimukset ja arvoltaan vähäiset sopimukset. Panostaja soveltaa käyttöönoton yksinkertaistettua menettelytapaa eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja oikaista. Vastuina käsiteltävien sopimusten ja IFRS 16 mukaisten vuokrasopimusten käsitteet poikkeavat kuitenkin toisistaan, mistä johtuen taseeseen kirjattavien sopimusten määrä voi poiketa vastuiden määrästä. Valtaosin uudet taseeseen kirjattavat sopimukset koostuvat toimitilojen ja autojen vuokrasopimuksista. Katsauskauden aikana on konsernissa kartoitettu standardin piiriin tulevat vuokrasopimukset ja pyritty arvioimaan käyttöönoton vaikutus konsernin taseeseen. Konsernin tämän hetkisillä vuokrasopimuksilla lisäävä vaikutus avaavan taseen käyttöomaisuuteen sekä korolliseen velkaan on noin 26 milj.euroa. Standardin mukainen muutos tulee vaikuttamaan myös tuloslaskelmaan ja rahavirtojen luokitteluun sekä taseeseen perustuviin tunnuslukuihin kuten velkaantumisasteeseen.

Panostaja on sijoitusyhtiö, joka kehittää aktiivisena omistajana suomalaisia kasvuyrityksiä. Yhtiön tavoitteena on olla halutuin kumppani liiketoimintansa myyville yrittäjille, parhaille johtajille sekä sijoittajille. Panostaja kasvattaa yhdessä kumppaniensa kanssa konsernin omistaja-arvoa ja luo suomalaisia menestystarinoita.

Panostajalla on kahdeksan enemmistöomistuksessa olevaa sijoituskohdetta. Grano Oy on Suomen monipuolisin sisältöpalvelujen osaaja. Heatmasters Group tarjoaa metallien lämpökäsittelypalveluja Suomessa ja kansainvälisesti sekä valmistaa, kehittää ja markkinoi lämpökäsittelyteknologiaa. Hygga Oy on terveydenhuoltopalveluita sekä terveydenhuollon toiminnanohjausjärjestelmää tarjoava yritys. Suomen Helakeskus Oy on kalustehelojen keskeinen tukkukauppa Suomessa Tilatukku (ent. Selog Oy) on sisäkattomateriaalien erikoisliike ja tukkukauppa. CoreHW tarjoaa korkean lisäarvon RF IC - suunnittelupalveluita. Carrot tarjoaa henkilöstövuokraus-, rekrytointi- ja ulkoistuspalveluita. Oscar Software tarjoaa toiminnanohjausjärjestelmiä sekä taloushallinnon palveluita.